

PROGRAM PROFILAKTYKI

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1
IM. JANUSZA KORCZAKA**

W CZERSKU

**ROK SZKOLNY
2010/2011**

Podstawa prawna:

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. i jej nowelizacja przyjęta przez Sejm 19.03.2009 r.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Z 2003 r. Nr 24,poz. 198).
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu (Dz.U. 1996 nr 10 poz. 55).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35. poz. 230 z późn. zm.).
- Rozporządzenie MEN z dnia 7. 01.2003 r w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114)

Cele programu

- 1.propagowanie zdrowego stylu życia,
- 2.kreowanie klimatu współpracy, wzajemnego szacunku i dialogu,
- 3.ograniczenie wśród uczniów stosowania przemocy i agresji,
- 4.zmniejszenie ilości aktów wandalizmu na terenie szkoły,
- 5.poprawa stanu czystości na terenie szkoły,
- 6.podniesienie poziomu wiedzy wśród uczniów i rodziców na temat zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- 7.zagwarantowanie uczniom poczucia bezpieczeństwa,
- 8.podniesienie poziomu kultury osobistej,
- 9.propagowanie wśród uczniów właściwych form spędzania czasu wolnego,
- 10.zapobieganie porażkom i niepowodzeniom szkolnym u uczniów,
- 11.ukazanie uczniom korzyści z faktu właściwego korzystania z mediów,
- 12.uchronienie uczniów przed zagrożeniami wynikającymi z sięgania po środki uzależniające,
- 13.wspieranie uczniów w kształtowaniu ich osobowości i realizacji potencjalnych możliwości, zainteresowań i pasji.
- 14.podniesienie świadomości uczniów, że każdy z nas może pomóc drugiej osobie, anawet uratować życie

Kryteria sukcesu

Pod koniec klasy trzeciej:

a) uczniowie powinni wiedzieć:

1. jakie są różnice między pożywieniem, trucizną, lekami i środkami odurzającymi;
2. co to są środki odurzające;
3. że niektóre lekarstwa mogą pomóc w czasie choroby (wtedy, gdy są przepisane przez lekarza i podawane przez rodziców, pielęgniarkę lub inną odpowiedzialną osobę dorosłą), ale lekarstwa są też środkami odurzającymi, które mogą zaszkodzić, gdy są używane niewłaściwie;
4. że ludzie mogą uzależnić się od alkoholu, tytoniu i innych środków, ale są również sposoby, aby pomagać uzależnionym;
5. jak unikać nieznanych i potencjalnie niebezpiecznych pojemników i substancji;
6. na czym polega prawidłowe żywienie;
7. że każdy człowiek jest odpowiedzialny za własne życie i dobre samopoczucie, w przypadku dzieci odpowiedzialnością tą dzielą się między sobą rodzice i dzieci;

8. którzy dorośli (w szkole i poza nią) są osobami odpowiedzialnymi, u których można szukać pomocy w trudnych sytuacjach;
9. jakie zasady dotyczące środków odurzających obowiązują w domu i w szkole, dlaczego należy ich przestrzegać.

b) uczniowie powinni nabyć umiejętności:

1. rozumienia, że każdy człowiek jest osobą niepowtarzalną i wartościową;
2. spostrzegania i rozumienia, że działania jednej osoby wpływają na działania drugiej;
3. tworzenia więzi z rówieśnikami, opieki nad młodszymi;
4. unikania osób obcych, które im zagrażają;
5. przeciwstawiania się temu wszystkiemu, co może spowodować ich krzywdę;
6. rozpoznawania osób odpowiedzialnych, którym z zaufaniem można powiedzieć o wszystkich niebezpieczeństwach i problemach;
7. rozumienia, że reguły i przepisy prawne są po to, aby ułatwiać ludziom życie, dawać im poczucie bezpieczeństwa oraz sprzyjać współpracy;
8. doświadczenia, że własny rozwój jest wielką przygodą oraz, że zadowolenie uzyskuje się dzięki poczuciu bezpieczeństwa, pełni zdrowia oraz pozytywnych i wolnych od środków odurzających nawyków i postaw.

Pod koniec klasy szóstej:

a) uczniowie powinni wiedzieć:

1. co to jest uzależnienie i jaki ma ono wpływ na życie człowieka;
2. dlaczego nie należy używać środków takich jak: tytoń, alkohol, narkotyki;
3. że niektóre działania społeczne sprzyjają używaniu środków odurzających, a w szczególności: działania reklamowe, presja rówieśnicza, wpływy rodziny oraz wzorce społeczne;
4. że istnieją wyspecjalizowane instytucje i ludzie zajmujący się pomocą w trudnych sytuacjach życiowych.

b) uczniowie powinni nabyć umiejętności:

1. podejmowania decyzji sprzyjających własnemu bezpieczeństwu i zdrowiu
2. skutecznego przeciwstawiania się presji rówieśniczej;
3. dokonywania właściwych wyborów w odniesieniu do reklam;
4. niesienia pomocy rówieśnikom oraz rozmawiania z nimi o swoich problemach i wątpliwościach;
5. rozpoznawania i właściwego reagowania na wpływy społeczne sprzyjające zachowaniom ryzykownym.

Diagnoza środowiska szkolnego:

Szkoła funkcjonuje w środowisku miejsko-wiejskim. Uczęszcza do niej ponad 878 uczniów, w związku z czym szkoła boryka się z problemami lokalowymi, a to stwarza zagrożenie bezpieczeństwa dla uczniów i dwuzmianowość. Natomiast zróżnicowane środowisko rodzinne naszych uczniów, stwarza problemy wychowawcze.

Szkoła dokonała diagnozy na podstawie :

- ankiety dotyczącej obiegu informacji w szkole,
- rozmów z uczniami, rodzicami w czasie zebrań i spotkań indywidualnych,
- ocenę środowiska rodzinnego uczniów,
- analizy zapisów w dziennikach uwag na temat zachowania uczniów w szkole i poza nią,
- wniosków wynikających z pracy wychowawczo- opiekuńczej w roku szkolnym 2008/2009.

Działy programowe:

Analiza wyników diagnozy wskazała na obszary zagrożeń występujące w naszej szkole:

- I. Przeciwdziałanie agresji i przemocy oraz wandalizmowi wobec mienia szkolnego i prywatnego.**
- II. Propagowanie zdrowego stylu życia.**
- III. Zapobieganie różnym formom uzależnień.**
- IV. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i wspieranie uczniów w przewyżnianiu trudności.**

Kierunki działań interwencyjnych i profilaktycznych:

Działania szkoły w kierunkach wskazanych w wyniku diagnozy:

1. Doskonalenie umiejętności nauczycieli, rozszerzenie wiedzy nauczycieli o takie zagadnienia jak:
  - wiedza na temat uzależnień
  - agresja i przemoc
  - postępowanie w konkretnych przypadkach
  - regulacje prawne
  - przyczyny niepowodzeń szkolnych
2. Wyposażenie biblioteki szkolnej w fachowe materiały i publikacje dotyczące profilaktyki.
3. Włączenie przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego i uczniów pełniących dyżury w szkole do konkretnych działań.
4. Organizowanie profilaktycznych zajęć edukacyjnych w ramach lekcji wychowawczych lub spotkań dodatkowych.
5. Stała współpraca z rodzicami w celu przekazywania im wiedzy na temat zagrożeń, zapoznanie rodziców z działaniami szkoły wynikającymi z planu profilaktyki.
6. Starania w celu zapewnienia uczniom alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
7. Organizowanie atrakcyjnych konkursów i wdrażanie ciekawych programów.
8. Budowanie klimatu wzajemnej współpracy (rodzice-nauczyciel-uczeń).
9. Wzrost kompetencji nauczycieli w zakresie umiejętności interpersonalnych mających na celu efektywność zebrań z rodzicami.
10. Organizowanie zajęć dotyczących udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

Ewaluacja:

Ewaluacja Szkolnego Programu Profilaktyki zostanie przeprowadzona na przełomie maja i czerwca 2011 r. Analiza uwag i zapisów w dzienniku pedagoga szkolnego oraz dziennikach uwag wychowawców klas pozwoli zorientować się w jakim stopniu podjęte działania okazały się skuteczne, a założone kryteria sukcesu zrealizowane.

Dział I

Przeciwdziałanie agresji i przemocy oraz wandalizmowi wobec mienia szkolnego i prywatnego.

- ✓Kształtowanie postaw otwartości i tolerancji.
- ✓Agresja w wieku dorastania i przeciwdziałanie agresji.
- ✓Jak radzić sobie ze stresem?
- ✓Emocjonalne problemy wieku dojrzewania.
- ✓Prawidłowe relacje między nauczycielem i uczniem, rodzicami i dziećmi.
- ✓Kształtowanie postawy dbania o mienie własne i szkolne oraz innych osób.

Lp.	Zadania	Forma realizacji	Realizacja, osoby odpowiedzialne
Skierowane do uczniów			
1	Określamy denerwujące sytuacje.	Pogadanka z uczniami Scenki rodzajowe	Wychowawcy, pedagog szkolny
2	Nasze reakcje w trudnych sytuacjach	Scenki rodzajowe	Wychowawcy, pedagog szkolny
3	Jak mądrze rozwiązywać konflikty?	Spotkanie z psychologiem i pedagogiem szkolnym	Wicedyrektor ds. wych. pedagog szkolny
4	Korzyści i zagrożenia płynące z internetu.	Lekcje informatyki Lekcje wychowawcze	Nauczyciele informatyki wychowawcy
5	Udział w kołach zainteresowań i innego typu zajęciach istotnych w zaspakajaniu potrzeb ucznia i osiągnięciu satysfakcji życiowej.	Oferta zajęć pozalekcyjnych zgodna z potrzebami uczniów, Zajęcia opiekuńcze świetlicy szkolnej	Nauczyciele świetlica szkolna
6	Jak zmieniam się w okresie dojrzewania?	Pogadanki z wychowawcą, pielęgniarką szkolną Program „Między nami kobietkami”	Wychowawcy
7	Jak pozbyć się śmieci, czyli jak zostać ekologicznym konsumentem?	Pogadanki z uczniami, Udział w Tygodniu Kultury Ekologicznej, Udział w Sprzątaniu świata-Polska 2010	Wychowawcy, przyrodniczy, Wicedyrektor ds. wych.
8	Dbamy o porządek i estetykę w klasie i szkole.	Szkolny konkurs na najbardziej zadbaną izbę lekcyjną. Dyżury uczniów klas V i VI na terenie szkoły, Sprzątanie wyznaczonych rejonów w budynku szkolnym i wokół niej, Akcja “Wiosenne porządki”	B. Ringwelska E. Bonkowska, I. Rudnik, opiekunowie grup wiekowych klas V i VI, opiekunowie grup wiekowych wychowawcy
Skierowane do nauczycieli			
1.	Umiejętnie reagujemy w trudnych sytuacjach.	Kursy, warsztaty	Nauczyciele lider WDN
2.	Radzę sobie z własnymi emocjami.	Szkolenia, literatura	nauczyciele

3.	Nawiązanie współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną	Prelekcje pracowników PP-P	Lider WDN nauczyciele- wychowawcy
4	Przeprowadzenie na lekcjach wychowawczych zajęć na temat: „Jak sobie radzić ze stresem?”	Lekcje wychowawcze	wychowawcy
5	Pogadanki na temat zmian emocjonalnych w okresie dojrzewania.	Lekcje wychowawcze, wychowania do życia w rodzinie	Wychowawcy
6	Zorganizowanie Dnia Bezpiecznego Internetu „Internet – śmietnik czy kopalnia wiedzy?!”	Konkurs dla klas VI	Nauczyciele informatyki Opiekun SU
7	Wspólne działania z MGOPS i Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Spektakle poświęcone przemocy, dofinansowanie imprez i konkursów o tematyce profilaktycznej	Dyrektor ds. wych. Pedagog szkolny, nauczyciele
8	Akcja “Sprzątanie świata- Polska 2010”	Pogadanki na temat gospodarowania odpadami, ochrony i czystości polskich lasów w dobie intensywnych zmian klimatycznych. Uczestnictwo w akcji	Dyrektor ds. wych. przyrodniczy wychowawcy
9	Promowanie zachowań proekologicznych.	Wycieczki, biwaki, spływy kajakowe, turnieje.	Nauczyciele
Skierowane do rodziców			
1.	Uświadomienie rodzicom, że ich agresja wpływa na poziom agresji ich dzieci.	Spotkania z rodzicami, prelekcje psychologa,	Pedagog szkolny, wychowawcy
2.	Jak właściwie reagować w trudnych sytuacjach.	Spotkania z rodzicami, Scenki przygotowane przez uczniów.	Wychowawcy
3.	Zapoznanie rodziców z aktami prawnymi na temat praw rodziców i praw dziecka.	Spotkania z rodzicami Strona internetowa szkoły	Wychowawcy
4	Kontrolowanie dzieci i ich zabaw w internecie – blokada rodzicielska.	Strona internetowa szkoły	Pedagog szkolny
5	Jak postępować, aby ukształtować w dzieciach potrzebę dbałości o porządek.	Spotkania z rodzicami	Wychowawcy

Dział II

Propagowanie zdrowego stylu życia.

- ✓Racjonalne gospodarowanie wolnym czasem.
- ✓Praca nad zdrowiem całego organizmu.
- ✓Problemy związane ze zdrowiem psychicznym.
- ✓Znaczenie pierwszej pomocy w walce o życie.

Lp.	Zadania	Forma realizacji	Realizacja, osoby odpow.
Skierowane do uczniów			
1.	Właściwe odżywianie i zdrowe nawyki.	Szkolny Dzień Zdrowia Lekcje wychowawcze, lekcje przyrody	Wychowawcy Nauczyciele przyrody

		Realizacja rządowego programu „Owoce w szkole”	Dyrekcja wychowawcy klas I-III
2.	Dbanie o higienę ciała i umysłu. Zapobieganie rozprzestrzeniania się wirusów (grypa i inne choroby zakaźne).	Pogadanki na lekcjach wychowawczych Gazetki informacyjne na holu Ulotki w bibliotece	Wychowawcy Opiekunowie grup wiekowych Bibliotekarze
3	Przyjazne współżycie z ludźmi sprzyja zdrowiu.	Pogadanki	Nauczyciele, psychol.
4.	Umiejętne zaplanowanie dnia i właściwe korzystanie z mediów.	Spotkania z pedagogiem i psychologiem, lekcje wychowawcze	Wychowawcy
5.	Organizacja czasu wolnego z uwzględnieniem własnych zainteresowań.	Zwiedzanie różnych instytucji propagujących kulturę, Udział w kołach zainteresowań, Spotkania z pedagogiem i psychologiem	Nauczyciele
6	Udzielanie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.	Pokaz profilaktyczny ,sesja plakatowa, gazetka szkolna PCK Dodatkowe zajęcia edukacyjne dla klas VI	Opiekun PCK, wychowawcy pielęgniarka

Skierowane do nauczycieli

1	Upowszechnienie form aktywnego wypoczynku.	Organizacja wycieczek, Święta Szkoły, festynu profilaktycznego, Dnia Zdrowia i innych imprez szkolnych	Dyrekcja, nauczyciele
2	Promowanie zdrowego stylu życia.	Wdrażanie programów autorskich o tematyce prozdrowotnej. Projekt Szkoły Promującej Zdrowie Realizacja rządowego programu „Owoce w szkole”	Nauczyciele, dyrekcja
3	Reagowanie w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia uczniów (grypa i inne choroby zakaźne).	Pogadanki w klasach Pogadanki na zebraniach z rodzicami	Nauczyciele wychowawcy
4	Wsparcie dla dzieci przewlekle chorych.	Zapoznanie się literaturą z cyklu „One są wśród nas”	nauczyciele
5	Zapoznanie uczniów z rolą sportu i rozwijanie zainteresowań.	Zawody i imprezy o charakterze sportowym.	Wychowawcy, nauczyciele w-f
6	Uczenie samodzielnego funkcjonowania w różnych rolach społecznych.	Literatura, pogadanki z uczniami	Wychowawcy
7	Współpraca z Ośrodkiem Kultury, MGOPS w Czersku i świetlicami środowiskowymi.	Propozycje zajęć organizowanych przez dane instytucje	Dyrekcja, pedagog szkolny
8	Samodoskonalenie nauczycieli. Przygotowanie nauczycieli do prowadzenia zajęć w zakresie udzielania pierwszej pomocy	Warsztaty, kursy doskonalące	Nauczyciele , lider WDN A. Wiencelewska - opiekun PCK

Skierowane do rodziców

1.	Uświadomienie rodzicom, że ich sposób spędzania czasu wolnego wpływa na ich dzieci.	Spotkania z rodzicami, przedstawienia i imprezy szkolne dla rodziców i uczniów.	Wychowawcy, dyrekcja
2.	Umiejętna kontrola przez rodziców sposobu	Pogadanki z rodzicami,	Rodzice

	spędzania czasu wolnego przez dzieci.	wymiana poglądów	
3	Współpraca rodziców ze szkołą w przypadku zachorowań ich dzieci na choroby zakaźne i przewlekłe (hemofilia, astma, cukrzyca, padaczka)	Wymiana informacji	Rodzice

Dział III

Zapobieganie różnym formom uzależnień.

- ✓ **Główne powody stosowania używek przez młodzież.**
- ✓ **Skutki prawne posiadania środków odurzających.**
- ✓ **Negatywne oddziaływanie papierosów, alkoholu i narkotyków.**
- ✓ **Umiejętność odmawiania w sytuacjach zagrożenia.**

Lp.	Zadania	Forma realizacji	Realizacja, osoby odpowiedzialne.
Skierowane do uczniów			
1.	Zapobieganie procesowi inicjacji nikotynowej.	Zajęcia wg programu "Spójrz inaczej" pogadanki z uczniami	Nauczyciele
2.	Promowanie mody na „życie bez używek”.	Pogadanki	Dyrekcja, nauczyciele
3.	Uświadomienie zagrożeń związanych ze środkami uzależniającymi.	Pogadanki, filmy, spotkania z terapeutami, policjantem	Dyrektor, pedagog
4.	Szkolna kampania antynikotynowa	Prezentacja prac uczniów, Lokalne media	Pedagog szkolny, SK PCK
5.	Potrafię być asertywny.	Lekcje wychowawcze, spotkania z pedagogiem, policjantem	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog
Skierowane do nauczycieli			
1.	Udział nauczycieli w szkoleniach profilaktycznych.	WDN, Seminaria, Warsztaty	Lider WDN, nauczyciele
2.	Nawiązanie współpracy z instytucjami: MGOPS, Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Kościoł, Poradnią P-P, Strażą Pożarną	Prelekcje „Spotkania”, Przedstawienia o treści profilaktycznej, inne akcje	Dyrekcja
Skierowane do rodziców			
1.	Uświadomienie rodzicom, że zażywanie przez nich środków uzależniających wpływa na podejmowanie podobnych prób przez ich dzieci.	Rozmowa, film edukacyjnych, Prelekcja specjalisty	Wychowawcy,
2.	Uczenie rodziców interwencji w przypadku znalezienia u dziecka środka uzależniającego.	Prelekcja	Wychowawcy
3.	Wpływ czynnego i biernego palenia dzieci na ich rozwój.	Ulotki, plakaty	SK PCK, pedagog szk.

Dział IV

Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i wspieranie uczniów w przezwyciężaniu trudności.

- ✓Kształtowanie właściwej samooceny ucznia.
- ✓Przyczyny niepowodzeń uczniów w nauce.
- ✓Główne powody opuszczania zajęć lekcyjnych przez uczniów i wynikające z nich zagrożenia.
- ✓Metody postępowania w pracy z uczniem, który ma trudności w nauce i sprawia problemy wychowawcze.
- ✓Rola rodziców w przezwyciężaniu trudności szkolnych ich dzieci.

Lp.	Zadania	Forma realizacji	Realizacja, osoby odpowiedzialne
Skierowane do uczniów			
1.	Zachęcenie ucznia do nauki i kształtowanie pozytywnego stosunku do niej.	Koła zainteresowań, konkursy	Nauczyciele
2.	Podnoszenie samooceny ucznia i wyrabianie mocnych stron.	Pogadanki na lekcjach wychowawczych, gry i zabawy ,	Nauczyciele- wychowawcy, pedagog szkolny
3.	Umożliwienie uczniowi osiągania sukcesów w szkole.	Indywidualny kontakt z uczniem, powierzanie funkcji klasowych	Wychowawcy, pedagog szkolny
4.	Niesienie pomocy uczniom, którzy mają kłopoty w nauce (pomoc w odrabianiu zadań domowych, przygotowanie do sprawdzianów).	Klub wolontariatu	J. Jażdżewska B. Rostankowska
Skierowane do nauczycieli			
1.	Ustalenie przyczyn , które wpłynęły na niepowodzenia szkolne .	Wywiad, ankieta, analiza dokumentacji	Pedagog szkolny, nauczyciele
2.	Ciągła obserwacja ucznia umożliwiającą analizę pracy dziecka	Obserwacja	Nauczyciele, rodzice
3.	Ustalenie metod postępowania w pracy z uczniem.	Arkusz dostosowania wymagań edukacyjnych i wychowawczych	Zespoły nauczycieli
4.	Współpraca z pielęgniarką szkolną i poradniami specjalistycznymi.	Analiza dokumentacji	wychowawcy
5.	Szkolenie nauczycieli w zakresie współpracy z rodzicami	szkolenie	Nauczyciele lider WDN
Skierowane do rodziców			
1.	Uświadomienie rodzicom przyczyn niepowodzeń szkolnych.	Rozmowy indywidualne, prelekcje	Wychowawcy
2.	Wskazanie rodzicom możliwości korzystania z takich instytucji jak: PP-P, Urząd Miasta, MGOPS, OPiRPA.	Kontakty indywidualne	Pedagog szkolny, wychowawcy
3.	Systematyczna kontrola dziecka w domu.	Nadzór rodzica	Wychowawcy
4.	Wymiana informacji szkoła-środowisko rodzinne.	Rozmowy z wychowawcą i nauczycielami uczącymi	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotu
5.	Szkolenie dla rodziców na temat ich roli w procesie nauczania w celu poprawy wyników sprawdzianu zewnętrznego.	Szkolenie	Lider WDN

Program zatwierdzony Uchwałą Nr ..... Rady Pedagogicznej
Szkoły Podstawowej nr 1 im. J. Korczaka w Czersku z dnia .....

W dniu ..... r. Rada Rodziców działająca przy Szkole Podstawowej nr 1
w Czersku uchwaliła w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w/w program.